

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 63/16
V Luxemburgu 14. júna 2016

Rozsudok vo veci C-308/14
Komisia/Spojené kráľovstvo

Spojené kráľovstvo môže vyžadovať, aby žiadatelia o rodinné príspevky a daňovú úľavu mali právo na pobyt v tomto štáte

Hoci túto podmienku možno považovať za nepriamu diskrimináciu, je odôvodnená nevyhnutnosťou ochrany financií hostiteľského členského štátu

Nariadenie o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia¹ stanovuje viacero spoločných zásad, ktoré musia rešpektovať právne predpisy členských štátov v danej oblasti, aby jednotlivé vnútroštátne systémy neznevýhodňovali osoby, ktoré využívajú právo voľného pohybu a pobytu v Únii. Jednou zo spoločných zásad, ktoré musí členský štát dodržiavať, je zásada rovnosti. Vo špecifickej oblasti sociálneho zabezpečenia sa zásada rovnosti prejavuje zákazom diskriminácie na základe štátnej príslušnosti.

Komisia obdržala množstvo sťažností od občanov Únie inej ako britskej štátnej príslušnosti, ktorí majú bydlisko v Spojenom kráľovstve. Títo občania sa sťažovali na skutočnosť, že príslušné britské úrady im odopreli priznať nárok na niektoré sociálne dávky z dôvodu, že nemajú v tomto členskom štáte právo na pobyt. Keďže Komisia dospela k záveru, že britské právne predpisy sú v rozpore s ustanoveniami uvedeného nariadenia, podala na Spojené kráľovstvo žalobu o nesplnenie povinnosti. Komisia pritom uviedla, že britské právne predpisy vyžadujú overovať, či žiadatelia o určité sociálne dávky – medzi ktoré patria rodinné príspevky a daňová úľava na nezaopatrené dieťa² – majú na britskom území legálny pobyt. Podľa Komisie je táto požiadavka diskriminačná a v rozpore so zmyslom nariadenia, keďže nariadenie považuje za relevantné iba zvyčajné bydlisko žiadateľa.

Spojené kráľovstvo na tieto argumenty reaguje odvolaním sa na rozsudok Brey³, pričom tvrdí, že hostiteľský štát môže legálne požadovať, aby boli sociálne dávky poskytované iba občanom Únie, ktoré spĺňajú požiadavky na získanie práva na pobyt na jeho území, pričom tieto požiadavky stanovuje predovšetkým smernica Únie⁴. Aj keď uznáva, že splnenie podmienok pre vznik nároku na predmetné sociálne dávky je jednoduchšie v prípade jeho vlastných príslušníkov (tým prináleží právo na pobyt zo samotnej podstaty), požiadavka práva na pobyt je v každom prípade primeraným opatrením, ktoré má zabezpečiť vyplácanie dávok osobám dostatočne integrovaným v Spojenom kráľovstve.

Rozsudkom z dnešného dňa **Súdny dvor zamietol žalobu Komisie.**

¹ Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 2004, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72).

² Rodinné príspevky („child benefit“) a daňová úľava na nezaopatrené dieťa („child tax credit“) sú peňažné dávky, ktoré sú financované z daní a nie z príspevkov príjemcu. Ich spoločným cieľom je prispieť na krytie rodinných výdavkov. Na získanie nároku na tieto dávky je podľa britskej právnej úpravy potrebné, aby sa žiadateľ nachádzal v Spojenom kráľovstve. Táto podmienka je splnená iba vtedy, ak žiadateľ a) sa fyzicky nachádza v Spojenom kráľovstve, b) má zvyčajné bydlisko v Spojenom kráľovstve a c) má právo na pobyt v tejto krajine.

³ Rozsudok Súdneho dvora z 19. Septembra 2013, Brey (C-140/12).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

Súdny dvor najprv konštatoval, že predmetné dávky sú dávkami sociálneho zabezpečenia, a teda patria do pôsobnosti nariadenia.

Následne Súdny dvor odmietol hlavný argument Komisie, podľa ktorého britská právna úprava stanovuje dodatočnú požiadavku k požiadavke zvyčajného bydliska obsiahnutej v nariadení.

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomenul, že požiadavky zvyčajného bydliska v zmysle tohto nariadenia nie je nevyhnutnou podmienkou pre získanie dávok, ale je „kolíznou normou“, ktorej cieľom je vyhnúť sa súčasnému uplatneniu viacerých vnútroštátnych právnych úprav a zabrániť tomu, aby osoby, ktoré vykonávajú svoje právo na voľný pohyb boli zbavené ochrany. Podľa Súdneho dvora nariadenie nezavádza spoločný systém sociálneho zabezpečenia, ale zachováva existenciu jednotlivých vnútroštátnych systémov. Neurčuje tak hmotnoprávne podmienky pre priznanie nároku na dávky, keďže zákonodarcovi každého členského štátu v zásade prislúcha stanoviť tieto podmienky. Súdny dvor pritom zdôraznil, že **nič nebráni tomu, aby poskytovanie sociálnej dávky ekonomicky nečinným občanom Únie podliehalo požiadavke, aby títo občania spĺňali podmienky na získanie práva na legálny pobyt v hostiteľskom členskom štáte.**

Pokiaľ ide o subsidiárne uvádzaný argument Komisie, ktorá tvrdí, že overovanie práva na pobyt predstavuje diskrimináciu, Súdny dvor rozhodol, že **požiadavka práva na pobyt v Spojenom kráľovstve vyvoláva nerovnosť**, keďže vlastní štátni príslušníci ju dokážu splniť jednoduchšie než štátni príslušníci iných členských štátov.

Súdny dvor sa však domnieva, že **toto rozdielne zaobchádzanie môže byť odôvodnené** legitímnym cieľom, akým je **nevyhnutnosť chrániť financie hostiteľského členského štátu** za podmienky, že nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné.

V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že vnútroštátne orgány vykonávajú overovanie legálnosti pobytu v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici o voľnom pohybe občanom. Túto kontrolu britské orgány nevykonávajú systematicky v prípade každej žiadosti, ale iba, ak majú pochybnosti. Z toho vyplýva, že uvedená požiadavka nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie legitímneho cieľa, ktoré sleduje Spojené kráľovstvo, teda **nevyhnutnosti chrániť financie hostiteľského členského štátu.**

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonával rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehotzki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106